

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji

KGP.410.005.02.2021

**Pan
Piotr Naimski
Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej
Infrastruktury Energetycznej
ul. Wspólna 2/4
00-926 Warszawa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

PI/21/017 Przygotowanie i realizacja inwestycji infrastrukturalnych dla gazu ziemnego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Biuro Obsługi Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej ¹ . Ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Naimski, Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej ² .
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej działań związanych z przygotowaniem i wykonaniem inwestycji w zakresie budowy lub rozbudowy priorytetowych inwestycji infrastrukturalnych dla gazu ziemnego, w tym realizacja nadzoru nad przygotowaniem i wykonaniem inwestycji w zakresie rozbudowy Terminalu LNG ³ oraz nadzoru właścicielskiego nad GAZ-SYSTEM ⁴ , działania wspierające GAZ-SYSTEM w realizacji priorytetowych inwestycji służących do odbioru i przesyłu gazu ziemnego, a także przedstawianie Radzie Ministrów wyników prowadzonej działalności i wniosków z nią związanych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2021 (do czasu zakończenia kontroli) z uwzględnieniem zdarzeń zaistniałych oraz dowodów wytworzonych przed tym okresem, jeżeli miały one istotny wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji.
Kontrolerzy	Robert Sasin, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/54/2021 z 21 czerwca 2021 r. Rafał Szymański, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/55/2021 z 21 czerwca 2021 r.

(akta kontroli str.1-4)

II. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej w zakresie sprawowania nadzoru nad przygotowaniem i wykonaniem inwestycji rozbudowy Terminalu LNG oraz wspierania GAZ-SYSTEM w działaniach dotyczących realizacji priorytetowych inwestycji służących do odbioru i przesyłu gazu ziemnego, koniecznych dla ich terminowego ukończenia. Rzetelnie przygotowywane były także coroczne sprawozdania z działalności Pełnomocnika ds. SIE.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Pełnomocnik podejmował bez zbędnej zwłoki niezbędne działania służące sprawnej i skutecznej rozbudowie priorytetowej infrastruktury gazowej, którą stanowią m.in.

¹ Dalej: Biuro Pełnomocnika.

² Ustanowiony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2015 r. w sprawie Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 562). Dalej: Pełnomocnik ds. SIE lub Pełnomocnik.

³ Terminal LNG im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego w Świnoujściu, umożliwiający odbieranie skroplonego gazu ziemnego dostarczanego drogą morską i jego regazyfikację, eksploatowany od 2016 r.

⁴ Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, jednoosobowa spółka Skarbu Państwa, która pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Terminal LNG oraz transgraniczne połączenia międzysystemowe, a także terminowo i rzetelnie przedstawiał Radzie Ministrów sprawozdania ze swojej działalności. Działania Pełnomocnika, poza analizą danych sprawozdawczych, polegały na podejmowaniu bieżących działań wobec zdarzeń mogących mieć wpływ na terminowe zakończenie inwestycji. Do działań tych należało organizowanie spotkań z przedstawicielami GAZ-SYSTEM i wykonawców zadań inwestycyjnych, a także organizacji spotkań w ramach wsparcia dyplomatycznego.

Pełnomocnik niezwłocznie dokonywał analizy i po uwzględnieniu wniesionych korekt zatwierdzał przedstawiane przez GAZ-SYSTEM harmonogramy rozbudowy Terminalu LNG oraz rzetelnie sprawował nadzór nad zgodnym z obowiązującym harmonogramem przygotowaniem i realizacją jego rozbudowy. Rzetelnie wykonywał także zadania związane z kierowaniem pracami Międzyresortowego Zespołu do spraw kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej⁷.

W opinii NIK, wobec opóźnień budowy gazociągu Baltic Pipe w części duńskiej w wyniku cofnięcia decyzji środowiskowej oraz deklaracji uruchomienia części przepustowości Baltic Pipe przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury przesyłowej w Danii, wskazane byłoby stałe monitorowanie tych zagadnień, a także ich uregulowanie ze stroną duńską w formie pisemnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Realizacja przez Pełnomocnika ds. SIE nadzoru nad przygotowaniem i wykonaniem inwestycji w zakresie rozbudowy Terminalu LNG oraz nadzoru właścicielskiego nad GAZ-SYSTEM, działania wspierające GAZ-SYSTEM w realizacji priorytetowych inwestycji służących do odbioru i przesyłu gazu ziemnego, a także przedstawianie Radzie Ministrów wyników prowadzonej działalności i wniosków z nią związanych

Opis stanu faktycznego

1. Zatwierdzanie przez Pełnomocnika ds. SIE harmonogramu przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie rozbudowy Terminalu LNG, w tym Projektu SCV⁹, a także sprawowanie nadzoru nad zgodnym z zatwierdzonym harmonogramem przebiegiem inwestycji

1.1. Zatwierdzanie harmonogramu przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie Terminalu LNG

Zgodnie z art. 2. ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu¹⁰ Operator

⁷ Dalej: Międzyresortowy Zespół ds. SIE lub Zespół. Powołany zarządzeniem nr 171 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw projektu Baltic Pipe (MP z 2020 r. poz. 567). Niniejsza nazwa Zespołu obowiązuje od 19 maja 2020 r. po rozszerzeniu zakresu działania Zespołu o projekt budowy pływającego terminalu LNG w Zatoce Gdańskiej oraz projekt budowy rurociągu ropy naftowej Gdańsk – Płock. Początkowo Zespół nosił nazwę Międzyresortowy Zespół do spraw projektu Baltic Pipe, a od 1 grudnia 2018 r. nazwę Międzyresortowy Zespół do spraw projektów Baltic Pipe oraz rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu. Zespół jest organem pomocniczym Rady Ministrów.

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Projekt SCV – budowa dodatkowej instalacji regazyfikacyjnej, zwiększającej nominalną moc regazyfikacyjną Terminalu LNG o 50%, do 8,3 mld Nm³ rocznie.

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1866, ze zm. Dalej: *ustawa o terminalu LNG*.

Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA koordynuje przebieg realizacji inwestycji w zakresie terminalu, w szczególności opracowuje harmonogram przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie terminalu, który następnie zgodnie z art. 2 ust. 4 zostaje zatwierdzony przez Pełnomocnika oraz staje się wiążący dla podmiotów realizujących inwestycje w zakresie terminalu¹¹.

Pełnomocnik na podstawie ww. art. 2 ust. 4 ustawy o terminalu LNG zatwierdzał opracowane przez GAZ-SYSTEM harmonogramy przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie terminalu, tj. *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*¹². Zatwierdzeniu przez Pełnomocnika podlegały dwie wersje harmonogramu:

- *Harmonogram Skonsolidowany Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* – zatwierdzony przez Pełnomocnika 4 marca 2019 r.¹³;
- *Harmonogram Skonsolidowany Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* – zatwierdzony przez Pełnomocnika 29 września 2020 r.¹⁴

(akta kontroli str. 5-27)

1.1.1. Harmonogram przyjęty przez Pełnomocnika 4 marca 2019 r.

W spółce GAZ-SYSTEM, jako ustawowym Koordynatorze *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*, powstał Komitet Koordynacyjny, w ramach którego ustalono kroki pozwalające na stworzenie *Harmonogramu Skonsolidowanego* dla *Programu Rozbudowy*. Według wyjaśnień Dyrektora Biura Pełnomocnika¹⁵ przyjęto, zaakceptowany przez Pełnomocnika, model zakładający utworzenie harmonogramu na dwóch poziomach szczegółowości, co dawało elastyczność jeśli chodzi o zawartość informacyjną zarówno dla Koordynatora, jak i Inwestorów (pierwotnie – spółki Polskie LNG SA¹⁶ oraz Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście SA). W ww. wyjaśnieniach zaznaczono, że zgodnie z przyjętym podejściem pierwszy poziom, składający się z listy tzw. *Kamieni Milowych Koordynacyjnych*, został przekazany Pełnomocnikowi do zatwierdzenia zgodnie ze *ustawą o terminalu LNG*. Drugi, bardziej szczegółowy poziom Zadań Monitorowanych, będących składowymi poszczególnych *Kamieni Milowych Koordynacyjnych*, odzwierciedlałby poziom podlegający nadzorowi przez GAZ-SYSTEM w roli Koordynatora.

Biuro Pełnomocnika złożyło do przedstawionej w trybie roboczym pierwszej wersji harmonogramu merytoryczne i techniczne uwagi, m.in.:

- zwrócono uwagę na rozbieżności między przesłanym harmonogramem, a harmonogramem bazowym przekazywanym jako załącznik w ramach raportów miesięcznych Polskiego LNG. Wskazano, że nie zostały zaktualizowane terminy zakończenia realizacji niektórych Zadań Monitorowanych;
- zwrócono uwagę na błędy w numeracji poszczególnych *Kamieni Milowych Koordynacyjnych*.

Uwagi Biura Pełnomocnika zostały w całości uwzględnione przez Komitet Koordynacyjny. W dalszej kolejności Koordynator zwrócił się formalnie do Pełnomocnika¹⁷ o zatwierdzenie *Harmonogramu Skonsolidowanego Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*.

¹¹ Tj. Urząd Morski w Szczecinie, Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście spółka akcyjna z siedzibą w Szczecinie oraz GAZ-SYSTEM (a do 31 marca 2021 r. także Polskie LNG SA).

¹² Nazwy (terminologia) pisane z wielkich liter są przyjęte i stosowane w materiałach spółek Polskie LNG SA i GAZ-SYSTEM. Dalej też: *Program rozbudowy Terminalu LNG*, *Program rozbudowy* lub *Program*.

¹³ Dalej: *Harmonogram Skonsolidowany*.

¹⁴ Dalej: *Harmonogram Skonsolidowany* lub *zaktualizowany Harmonogram Skonsolidowany*.

¹⁵ Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

¹⁶ Od 1 kwietnia 2021 r. (po przejęciu Polskiego LNG SA) – GAZ-SYSTEM.

¹⁷ Pismem z dnia 25 lutego 2019 r.

Pełnomocnik w dniu 4 marca 2019 r. zatwierdził przedłożony *Harmonogram Skonsolidowany* oraz zwrócił się do Koordynatora, na podstawie art. 2 ust. 7 i art. 3 ustawy o terminalu LNG, o przekazywanie raportów dotyczących realizacji Rozbudowy Terminalu LNG (*Raporty z realizacji Kamieni Milowych Koordynacyjnych*¹⁸) niezwłocznie po osiągnięciu wskazanych w harmonogramie kamieni milowych, a w przypadku nieosiągnięcia kamienia milowego w terminie – informacji na temat przyczyn opóźnienia, podjętych działań zaradczych oraz zaktualizowanego terminu osiągnięcia kamienia milowego.

(akta kontroli str. 5-27, 306-309)

1.1.2 Harmonogram przyjęty przez Pełnomocnika 29 września 2020 r. – przyczyny aktualizacji

Według wyjaśnień Dyrektora Biura Pełnomocnika¹⁹ przyczynami podjęcia prac nad aktualizacją harmonogramu były pojawiające się opóźnienia w realizacji poszczególnych *Kamieni Milowych Koordynacyjnych Harmonogramu Skonsolidowanego*. W kwietniu 2019 r. Biuro Pełnomocnika zwróciło się²⁰ do Koordynatora oraz Inwestorów o oszacowanie wpływu pojawiających się opóźnień na termin końcowy realizacji całego *Programu*, jak i samego Projektu SCV, oraz o rekomendacje Koordynatora co do zasadności aktualizacji *Harmonogramu Skonsolidowanego*. W tym celu Inwestor – Polskie LNG przeprowadził optymalizację harmonogramu realizacji *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* z uwzględnieniem podjętych działań mitygujących. W wyjaśnieniach tych wskazano, że przeprowadzona analiza wskazała na potencjalne kilkumiesięczne opóźnienia w stosunku do zatwierzonego *Harmonogramu Skonsolidowanego*. Zostały one potwierdzone podczas kolejnego Spotkania Koordynacyjno-Statusowego z dnia 17 lipca 2019 r. Koordynator stanął na stanowisku, że aktualizacja *Harmonogramu Skonsolidowanego* może okazać się niezbędna, jednak nie powinna ona mieć miejsca wcześniej niż po ostatecznym wyborze wykonawców inwestycji i przedłożeniu przez nich harmonogramów projektowania i robót. Takie stanowisko zostało zaakceptowane przez Pełnomocnika, ze względu na większą wiarygodność harmonogramu po ww. wyborze, co oznacza, że wiążącym harmonogramem dla Inwestorów oraz Koordynatora pozostał *Harmonogram Skonsolidowany* zatwierdzony 4 marca 2019 r. i na jego podstawie przekazywano Pełnomocnikowi *Raporty z KMK*, jak i przeprowadzono monitoring terminowej realizacji *Programu*.

W dniu 24 lutego 2020 r. spółka Polskie LNG podpisała umowę na rozbudowę istniejącej instalacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego o dodatkowe regazyfikatory SCV, natomiast umowa na wykonanie pozostałych komponentów *Programu Rozbudowy Terminalu LNG* została podpisana 24 czerwca 2020 r. Według wyjaśnień Dyrektora Biura Pełnomocnika ze względu na krótki okres między wyborem wykonawcy dla Projektu SCV i pozostałych komponentów *Programu Rozbudowy*, Pełnomocnik zdecydował, że zatwierdzenie zaktualizowanego *Harmonogramu Skonsolidowanego* zostanie przeprowadzone za jednym razem, po wypracowaniu i uzgodnieniu harmonogramu dla wszystkich komponentów *Programu*. Biuro Pełnomocnika poinformowało również Koordynatora na Spotkaniu Koordynacyjno-Statusowym w dniu 2 czerwca 2020 r., że nie ma możliwości zwlekania z aktualizacją *Harmonogramu Skonsolidowanego*. Wcześniej, po wyborze Wykonawcy dla Projektu SCV, została przeprowadzona aktualizacja *Harmonogramu Skonsolidowanego* na poziomie Zadań Monitorowanych, co miało charakter porządkowy, nieingerujący w terminy *Kamieni Milowych Koordynacyjnych* i tym samym nie wymagało zatwierdzenia przez Pełnomocnika.

¹⁸ Dalej także: *Raporty z KMK*.

¹⁹ Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

²⁰ W trakcie Spotkania Koordynacyjno-Statusowego w dniu 16 kwietnia 2019 r.

Po otrzymaniu wstępnych harmonogramów od Wykonawcy, w okresie od 11 do 28 września 2020 r. między Inwestorami, Koordynatorem oraz Biurem Pełnomocnika trwały robocze uzgodnienia dotyczące aktualizacji *Harmonogramu Skonsolidowanego*. W toku prac Biuro Pełnomocnika zgłosiło uwagi zarówno co do technicznych aspektów harmonogramu, jak i jego struktury, m.in.:

- zwrócono się o włączenie Kamieni Milowych dotyczących montażu mechanicznego do Kamieni Milowych dotyczących prac budowlanych;
- w celu efektywniejszego nadzoru nad Projektem SCV, zasugerowano utworzenie osobnego Kamienia Milowego dotyczącego dostaw kluczowych urządzeń w Projekcie SCV;
- poproszono o umieszczenie daty rozpoczęcia zadań dla poszczególnych Kamieni Milowych, a także zwrócono uwagę na potrzebę chronologicznego ułożenia poszczególnych Kamieni.

Wszystkie uwagi Biura Pełnomocnika zostały uwzględnione. Po roboczych uzgodnieniach, Koordynator pismem z dnia 28 września 2020 r. zwrócił się do Pełnomocnika o zatwierdzenie zaktualizowanego *Harmonogramu Skonsolidowanego Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*. Oprócz aktualizacji dat zakończenia *Programu*, uwzględniono również zmiany zakresu merytorycznego *Programu*, polegające na usunięciu zadań zaplanowanych w ramach Projektu Kolej, ze względu na wynik przeprowadzonej w 2020 r. procedury Open Season, który nie potwierdził zapotrzebowania na usługi transportu kolejowego LNG, oraz wyszczególnieniu zadań z zakresu Projektu SCV, ze względu na zmianę podejścia realizacyjnego (odrębna umowa na realizację). Koordynator przedkładając harmonogram zaznaczył, że uzyskał potwierdzenie terminów referencyjnych dla wskazanych Kamieni Milowych bezpośrednio od Wykonawcy *Programu*. W dniu 29 września 2020 r. Pełnomocnik zatwierdził aktualizację *Harmonogramu Skonsolidowanego*.

(akta kontroli str. 5-27)

1.2 Nadzór Pełnomocnika nad realizacją Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu

Pełnomocnik wypracował zasady sprawowania nadzoru nad przebiegiem realizacji rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu. Sprawowanie nadzoru odbywało się poprzez monitorowanie zgodności przebiegu inwestycji z zatwierdzonym *Harmonogramem Skonsolidowanym*, a także w drodze analizy raportów miesięcznych *Programu Rozbudowy Terminalu LNG*.

(akta kontroli str. 5-27, 34-41, 43-297, 306-319)

1.2.1 Monitorowanie zgodności przebiegu inwestycji z zatwierdzonym Harmonogramem Skonsolidowanym

Pełnomocnik, zatwierdzając pierwszą wersję *Harmonogramu Skonsolidowanego* oraz jego aktualizację, zwrócił się do Koordynatora (GAZ-SYSTEM), na podstawie art. 2 ust. 7 i art. 3 *ustawy o terminalu LNG*, o przekazywanie raportów dotyczących realizacji *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* niezwłocznie po osiągnięciu wskazanych w harmonogramie kamieni milowych, a w przypadku nieosiągnięcia kamienia milowego w terminie – informacji na temat przyczyn opóźnienia, podjętych działań zaradczych oraz zaktualizowanego terminu osiągnięcia kamienia milowego. Koordynator przekazywał *Raporty z KMK* do Pełnomocnika zgodnie z jego wytycznymi.

Jednocześnie Koordynator, na podstawie przyjętych *Zasad sporządzania i przekazywania raportów z realizacji Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*

oraz organizacji spotkań koordynacyjnych²¹, organizował w cyklu kwartalnym Spotkania Koordynacyjno-Statusowe, w których udział brali przedstawiciele Biura Pełnomocnika, Koordynatora oraz Inwestorów. Spotkania miały na celu okresowe podsumowanie przebiegu realizacji inwestycji, zaprezentowanie postępu prac Pełnomocnikowi i Koordynatorowi oraz przedstawienie Pełnomocnikowi odpowiedzi na pytania, jakie wyniknęły z analizy poszczególnych raportów. Dotychczas odbyło się siedem Spotkań Koordynacyjno-Statusowych²².

(akta kontroli str. 5-41, 109-219, 306-309, 314-319)

1.2.2 Analiza raportów miesięcznych Programu Rozbudowy Terminalu LNG

GAZ-SYSTEM jako Koordynator *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* zobowiązany został przez Pełnomocnika do przekazywania *Raportów z realizacji Kamieni Milowych Koordynacyjnych* zawartych w zatwierdzonym przez Pełnomocnika *Harmonogramie Skonsolidowanym*. Przekazywanie ww. raportów odbywało się niezwłocznie po osiągnięciu wskazanych w harmonogramie kamieni milowych. W przypadku nieosiągnięcia kamienia milowego w terminie wynikającym z *Harmonogramu Skonsolidowanego* Koordynator zobowiązany został do zawarcia w raporcie informacji na temat przyczyn opóźnienia, podjętych działań zaradczych oraz zaktualizowania terminu osiągnięcia kamienia milowego. GAZ-SYSTEM wywiązywał się z terminowego przekazywania *Raportów z KMK*. Pełnomocnik nie miał zastrzeżeń w tym zakresie.

Niezależnie od *Raportów z KMK*, na mocy obowiązujących *Zasad nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji wykonuje Pełnomocnik Rządu ds. Strategicznej Infrastruktury Energetycznej*, GAZ-SYSTEM przekazywał Pełnomocnikowi raporty miesięczne dotyczące stanu realizacji kluczowych inwestycji, w tym *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu*. Pełnomocnik nie miał zastrzeżeń w zakresie częstotliwości raportowania i rzetelności przedstawianych w raportach danych.

Dodatkowo, w trybie roboczym, Inwestorzy od czerwca 2019 r. przekazywali do Biura Pełnomocnika raporty tygodniowe zawierające najważniejsze informacje dotyczące prac nad *Programem Rozbudowy*. Według wyjaśnień Dyrektora Biura Pełnomocnika²³ pracownicy Biura Pełnomocnika, na podstawie uzyskanych raportów, zadają pytania w trybie mailowym lub na cyklicznych spotkaniach z przedstawicielami Inwestora (w trybie dwutygodniowym lub tygodniowym – w zależności od okoliczności). Pozyskane informacje stanowią podstawę do cotygodniowego omówienia stanu *Programu Rozbudowy Terminalu LNG* dla Pełnomocnika.

Na podstawie analizy *Raportów z KMK* oraz raportów miesięcznych z *Programu Rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu* Pełnomocnik podejmował działania o charakterze nadzorczym i koordynacyjnym. Były to m.in. następujące działania:

1. W wyniku informacji na temat opóźnień *Kamieni Milowych Koordynacyjnych* w kwietniu 2019 r. poproszono o szacowanie wpływu pojawiających się opóźnień na termin końcowy realizacji całego *Programu*, jak i samego Projektu SCV, oraz o rekomendacje Koordynatora dotyczącą zasadności aktualizacji *Harmonogramu Skonsolidowanego*, co zostało zrealizowane na kolejnych Spotkaniach Koordynacyjno-Statusowych.

²¹ Wymieniony dokument został zatwierdzony przez Pełnomocnika 29 grudnia 2017 r.

²² Spotkania Koordynacyjno-Statusowe w dniach: 16 kwietnia 2019 r., 17 lipca 2019 r., 29 stycznia 2020 r., 2 czerwca 2020 r., 16 października 2020 r., 10 lutego 2021 r. i 19 maja 2021 r.

²³ Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

2. Uzgodniono wspólnie z Koordynatorem tryb aktualizacji *Harmonogramu Skonsolidowanego*.
3. Biuro Pełnomocnika na bieżąco monitorowało proces wyboru wykonawcy Projektu SCV i pozostałych komponentów *Programu*. Zwracano w szczególności uwagę na terminowy proces wyboru wykonawców, który dawałby możliwość zakończenia inwestycji w zakładanych terminach. W tym celu:
 - poddawano bieżącej analizie raporty tygodniowe przesyłane przez Inwestora w trybie roboczym;
 - odbywano z inicjatywy Biura Pełnomocnika spotkania robocze z przedstawicielami Inwestora – Polskiego LNG w trybie tygodniowym lub dwutygodniowym;
 - pracownicy Biura Pełnomocnika sprawozdawali Pełnomocnikowi bieżący stan *Programu Rozbudowy* na cotygodniowych spotkaniach wewnętrznych.
4. Biuro Pełnomocnika na Spotkaniu Koordynacyjno-Statusowym 2 czerwca 2020 r. zwróciło się do Koordynatora o pilną aktualizację *Harmonogramu Skonsolidowanego* po wyborze wykonawców na poszczególne komponenty *Programu Rozbudowy*.
5. Biuro Pełnomocnika w bieżących kontaktach roboczych współpracowało z Koordynatorem oraz Inwestorami nad opracowaniem zaktualizowanego *Harmonogramu Skonsolidowanego*, zatwierdzonego przez Pełnomocnika 29 września 2020 r.
6. Biuro Pełnomocnika uczestniczyło w cyklicznych spotkaniach roboczych oraz Spotkaniach Koordynacyjno-Statusowych, na których zwracało się o doszczegółowienie kwestii zawartych w raportach miesięcznych i na spotkaniach statusowych.
7. Na podstawie analizy raportów miesięcznych, pismem z dnia 7 czerwca 2021 r. Pełnomocnik zwrócił się do Koordynatora o przedstawienie informacji dotyczących potencjalnych działań, które mogą być podjęte przez GAZ-SYSTEM, umożliwiających powrót na bazowy termin zakończenia Projektu SCV oraz Projektu Zbiornik, w związku z zasygnalizowaniem możliwości przekroczenia terminów wynikających z zaktualizowanego *Harmonogramu Skonsolidowanego*.

(akta kontroli str. 5-26, 109-219, 259-297, 306-319)

2. **Przedstawianie Radzie Ministrów analiz, ocen, wniosków i sprawozdań związanych z zakresem działania Pełnomocnika w sprawach dotyczących infrastruktury gazowej, a także opiniowanie opracowanych przez organy administracji rządowej projektów aktów prawnych oraz innych dokumentów rządowych mających znaczenie dla wykonywania zadań Pełnomocnika dotyczących tej infrastruktury**

2.1 Przedstawianie Radzie Ministrów analiz, ocen, wniosków i sprawozdań związanych z zakresem działania Pełnomocnika w sprawach dotyczących infrastruktury gazowej

Realizując obowiązek określony w § 4 ust. 1 pkt 2 *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 grudnia 2015 r. w sprawie Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej*, Pełnomocnik przedstawiał terminowo²⁴ Radzie Ministrów rzetelnie opracowane sprawozdania z działalności²⁵.

Pełnomocnik nie przedstawiał dotychczas Radzie Ministrów analiz, ocen lub wniosków związanych z zakresem jego działania na podstawie § 4 ust. 1 pkt 1 ww.

²⁴ W terminie do 15 marca każdego roku.

²⁵ Sprawozdania za lata 2017 - 2020.

rozporządzenia. Według wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Biura Pełnomocnika²⁶, dotychczasowy przepływ informacji między Pełnomocnikiem oraz członkami Rady Ministrów opierał się na działalności Międzyresortowego Zespołu, w którego pracach uczestniczą przedstawiciele ministrów związanych z zakresem działania Pełnomocnika i są na bieżąco informowani o postępach prac projektów strategicznych. W ww. wyjaśnieniach zaznaczono, że w zakresie tych projektów Pełnomocnik przedstawiał również swoje oceny na posiedzeniach Zespołu. Ponadto, w przypadku wystąpienia takiej potrzeby Pełnomocnik inicjował również indywidualny, bezpośredni kontakt z Prezesem Rady Ministrów oraz, jeśli wymagała tego dana sprawa, z odpowiednimi ministrami w zakresie ich właściwości.

(akta kontroli str. 306-313)

2.2 Opiniowanie opracowanych przez organy administracji rządowej projektów aktów prawnych oraz innych dokumentów rządowych mających znaczenie dla wykonywania zadań Pełnomocnika dotyczących infrastruktury gazowej

W latach 2018-2021 (do dnia 7 lipca) Pełnomocnik wydawał opinie m.in. o następujących projektach dotyczących infrastruktury gazowej:

- opinia o przygotowywanym przez Ministra Energii projekcie ustawy o *zmianie ustawy o szczególnych uprawnieniach ministra właściwego do spraw energii oraz ich wykonywaniu w niektórych spółkach kapitałowych lub grupach kapitałowych prowadzących działalność w sektorach energii elektrycznej, ropy naftowej oraz paliw gazowych oraz ustawy o zarządzaniu kryzysowym*²⁷;
- opinia o przygotowywanym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska projekcie ustawy o *zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw*²⁸;
- opinia o przygotowywanym przez Ministra Klimatu i Środowiska projekcie ustawy o *zmianie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz niektórych innych ustaw*²⁹.

(akta kontroli str. 5-26)

2.3 Informowanie Prezesa Rady Ministrów lub Radę Ministrów o ryzyku (zagrożeniach) dla bezpieczeństwa energetycznego państwa w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny

Według wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika³⁰ dotychczas nie wystąpiła sytuacja wymagająca poinformowania Prezesa Rady Ministrów przez Pełnomocnika ds. SIE o zagrożeniach dla bezpieczeństwa energetycznego państwa w zakresie zaopatrzenia w gaz ziemny, w przypadku niezakończenia i nieoddania do użytkowania w 2022 r. budowanego gazociągu Baltic Pipe lub rozbudowywanych zdolności regazyfikacyjnych Terminalu LNG. Realizacja inwestycji przebiega w terminach umożliwiających oddanie obu inwestycji w roku 2022. Przedstawione Pełnomocnikowi analizy sporządzone przez GAZ-SYSTEM nie wskazują na wystąpienie ryzyka w zakresie prognozowanego zaspokojenia zapotrzebowania Polski w gaz ziemny w kontekście wygaśnięcia tzw. *kontraktu jamalskiego*.

²⁶ Wyjaśnienia przekazane drogą mailową 17 sierpnia 2021 r.

²⁷ Numer w wykazie prac legislacyjnych – UD299. Dokumentacja dostępna na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12303110/katalog/12459194#12459194>.

²⁸ Numer w wykazie prac legislacyjnych – UD490. Dokumentacja dostępna na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12321402/katalog/12578813#12578813>.

²⁹ Numer w wykazie prac legislacyjnych – UD50. Dokumentacja dostępna na stronie Rządowego Procesu Legislacyjnego: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12329452/katalog/12658346#12658346>.

³⁰ Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

Według wyjaśnień złożonych przez Pełnomocnika ds. SIE³¹, złożonych odnośnie przyszłego zaspokojenia zapotrzebowania krajowego w gaz ziemny w kontekście wygaśnięcia 31 grudnia 2022 r. tzw. *kontraktu jamalskiego* oraz w związku ze stwierdzonymi opóźnieniami w realizacji projektu Baltic Pipe, jedyne stwierdzone na dzisiaj opóźnienie projektu Baltic Pipe dotyczy cofnięcia decyzji środowiskowej dla gazociągu znajdującego się na lądzie w części duńskiej. W części polskiej nie zostały odnotowane żadne opóźnienia wpływające na termin zakończenia projektu. W wyjaśnieniach stwierdzono, że zgodnie z informacjami publikowanymi przez duńskiego inwestora Energinet, w planowanym terminie zakończenia projektu, tj. do 1 października 2022 r., zostanie oddana znaczna część przepustowości gazociągu, zaś pełna przepustowość zostanie osiągnięta do końca 2022 r. W związku z tym częściowe opóźnienie projektu po stronie duńskiej nie będzie miało wpływu na zaspokojenie zapotrzebowania krajowego w gaz ziemny wobec braku dostaw ze względu na wygaśnięcie *kontraktu jamalskiego*. Pełnomocnik ds. SIE wskazał, że nawet niedostępność największego punktu wejścia do krajowego systemu przesyłowego gazu nie spowoduje niemożności zbilansowania systemu po zakończeniu obowiązywania *kontraktu jamalskiego*. NIK zwraca uwagę, że wobec cofnięcia decyzji środowiskowej dla budowy gazociągu w części duńskiej oraz deklaracji uruchomienia części przepustowości Baltic Pipe przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury przesyłowej w Danii, możliwość kontynuacji budowy, tempo prac i terminy ich ukończenia, a także możliwości zapewnienia części mocy przesyłowej powinny podlegać bieżącemu monitorowaniu i weryfikacji. Wskazane byłoby także uregulowanie tych zagadnień ze stroną duńską w formie pisemnej.

(akta kontroli str. 5-27, 306-328)

3. Udzielanie spółce GAZ-SYSTEM wsparcia w przygotowaniu i realizacji priorytetowych projektów rozbudowy infrastruktury gazowej – Baltic Pipe i gazociągów międzysystemowych oraz monitorowanie przebiegu tych projektów

3.1 Wsparcie w przygotowaniu i realizacji priorytetowych projektów rozbudowy infrastruktury gazowej – Baltic Pipe i gazociągów międzysystemowych

Dyrektor Biura Pełnomocnika poinformował³², że wsparcie Pełnomocnika udzielane spółce GAZ-SYSTEM w zakresie projektów strategicznych można podzielić na wsparcie krajowe oraz wsparcie międzynarodowe.

3.1.1 Wsparcie krajowe

W ramach wsparcia krajowego Pełnomocnik podejmował działalność legislacyjną, dzięki której GAZ-SYSTEM uzyskiwał możliwość realizacji inwestycji w uproszczonym, dedykowanym reżimie prawnym. Pełnomocnik był projektodawcą:

- *ustawy z dnia 20 kwietnia 2021 r. o zmianie ustaw regulujących przygotowanie i realizację kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej*, w której, m.in.:
 - doprecyzowano i uproszczono zakres wniosku o wydanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji (decyzji lokalizacyjnej), załączników do tego wniosku, a także decyzji lokalizacyjnej,
 - umożliwiono inwestorowi pozyskiwanie decyzji o pozwoleniu na rozbiórkę oraz dokonywanie zgłoszeń przewidzianych w *ustawie z dnia 7 lipca 1994 r.*

³¹ Wyjaśnienia sekretarza stanu, Pełnomocnika Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej, z dnia 3 września 2021 r., znak: Ik 1823855.

³² Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

- *Prawo budowlane* w uproszczonym trybie przewidzianym w *ustawie o terminalu LNG*,
- rozszerzono katalog inwestycji, które mogą być przygotowywane i realizowane w trybie przewidzianym w *ustawie o terminalu LNG*,
- wprowadzono przepisy związane z połączeniem, przez przejęcie, spółki GAZ-SYSTEM ze spółką Polskie LNG SA z siedzibą w Świnoujściu umożliwiające spółce GAZ-SYSTEM kontynuowanie działań inwestycyjnych przejętej spółki;
- *ustawy z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym*, w której m.in. dostosowano przepisy *ustawy o terminalu LNG* do zmieniającego się otoczenia prawnego.
- *ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz niektórych innych ustaw*, w której m.in.:
 - doprecyzowano definicje używanych w *ustawie o terminalu LNG* określeń takich, jak terminal czy infrastruktura niezbędna do obsługi,
 - rozszerzono zakres opinii uzyskiwanych przed wystąpieniem z wnioskiem o wydanie decyzji lokalizacyjnej, które to opinie zastępują decyzje przewidziane w przepisach prawa w toku przygotowywania i realizacji inwestycji na zasadach ogólnych,
 - wprowadzono obowiązek informowania Pełnomocnika przez właściwe organy o nieterminowym wydawaniu decyzji niezbędnych do przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie terminalu.

Ponadto Pełnomocnik uczestniczył w pracach legislacyjnych dotyczących innych ustaw wpływających na działalność spółek GAZ-SYSTEM oraz Polskie LNG.

Oprócz prac legislacyjnych Pełnomocnik wspierał GAZ-SYSTEM w kontaktach z organami administracji publicznej w celu sprawnego procedowania wniosków o wydanie decyzji, o które występował inwestor. W tym celu z inicjatywy Pełnomocnika³³ został powołany *Międzyresortowy Zespół do spraw projektu Baltic Pipe* (po zmianach nazwy: *Międzyresortowy Zespół do spraw kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej*). W ramach Zespołu działała Grupa Robocza ds. Konwencji z Espoo³⁴. Na przewodniczącego Grupy Roboczej Pełnomocnik wyznaczył ówczesnego zastępcę dyrektora Biura Pełnomocnika, zaś na sekretarza referendarza w Biurze Pełnomocnika³⁵. Powołana Grupa Robocza na bieżąco wymieniała się informacjami niezbędnymi do przedstawiania stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej oraz uczestniczyła w spotkaniach z przedstawicielami innych państw, których dotyczy transgraniczne oddziaływanie projektu Baltic Pipe na środowisko.

(akta kontroli str. 5-7, 16-18, 27, 259-297)

³³ Zarządzenie nr 171 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw projektu Baltic Pipe.

³⁴ Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, zwana konwencją Espoo – umowa międzynarodowa określająca obowiązki państw-sygnatariuszy na przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko niektórych działań na wczesnym etapie planowania. Została sporządzona w Espoo, w Finlandii, 25 lutego 1991 r. W Polsce ratyfikowana 30 kwietnia 1997 r., weszła w życie 10 września tego samego roku.

³⁵ Akt powołania Grupy Roboczej ds. Konwencji z Espoo z 9 stycznia 2018 r. na podstawie § 8 ust. 1 i 2 Zarządzenia Nr 171 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie *Międzyresortowego Zespołu do spraw projektu „Baltic Pipe”*. O działalności Grupy Roboczej napisano również w pkt. 4 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

3.1.2 Wsparcie międzynarodowe

W ramach wsparcia międzynarodowego Pełnomocnik był w szczególności inicjatorem podpisania umowy między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Danii w sprawie projektu Baltic Pipe, podpisanej w Katowicach dnia 11 grudnia 2018 r. Zawarcie umowy było warunkiem realizacji projektu.

Umowa została opublikowana w Dzienniku Ustaw z dnia 9 lipca 2019 r. i weszła w życie 1 sierpnia 2019 r.³⁶

W dniu 31 maja br. GAZ-SYSTEM poinformował Pełnomocnika o przekazaniu przez Energinet informacji o cofnięciu przez duńską Komisję Odwoławczą ds. Środowiska i Żywności pozwolenia na budowę gazociągu Baltic Pipe na lądzie w Danii. W ramach wsparcia dyplomatycznego Pełnomocnik oraz Biuro Pełnomocnika podejmowali działania wspierające jak najszybsze wznowienie prac w Danii:

- spotkanie Pełnomocnika z ambasadorem Danii w Polsce Ole Toftem w dniu 8 czerwca br.;
- opracowanie materiału tezewo-informacyjnego nt. cofnięcia pozwolenia na budowę duńskiego odcinka Baltic Pipe na spotkanie podsekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska Adama Guibourgé-Czetwertyńskiego z dyrektora generalną ds. energii w Komisji Europejskiej Ditte Juul-Jorgensen w dniu 11 czerwca br.;
- rozmowa Pełnomocnika z ambasadorem Danii w Polsce Ole Toftem oraz pracownikiem duńskiego Ministerstwa Klimatu w dniu 14 czerwca br.

W dniu 18 lipca br. Biuro Pełnomocnika zostało poinformowane przez GAZ-SYSTEM o przekazaniu przez Energinet informacji mówiącej, że organ odpowiedzialny za wydanie pozwolenia na budowę (DEPA) wyraził zgodę na wznowienie prac na większości odcinków gazociągu Baltic Pipe w Danii. Informacja ta została podana do wiadomości publicznej następnego dnia na stronie internetowej Energinet. Wedle zapewnień administracji duńskiej oraz Energinet trwają intensywne prace mające na celu uzyskanie nowej decyzji w jak najkrótszym czasie. Wobec takiego obrotu spraw dalsze interwencje dyplomatyczne Pełnomocnika nie zostały uznane za konieczne.

(akta kontroli str. 5-7, 18, 27, 259-297)

3.2 Monitorowanie przebiegu przygotowania i realizacji projektów budowy Baltic Pipe i gazociągów międzysystemowych

W części IV *Zasad nadzoru właścicielskiego w spółkach z udziałem Skarbu Państwa, w których prawa z akcji wykonuje Pełnomocnik Rządu do spraw Strategicznej Infrastruktury Energetycznej* określono system monitorowania spółek nadzorowanych przez Pełnomocnika. Zgodnie z pkt. 2, Zarząd spółki zobowiązany jest do przedkładania miesięcznego raportu dotyczącego stanu realizacji kluczowych inwestycji. Raport powinien być przedkładany do 15. dnia miesiąca następującego po miesiącu, za który składany jest raport.

W zgodzie z powyższym, Biuro Pełnomocnika otrzymuje od GAZ-SYSTEM raport inwestycyjny uwzględniający informacje dotyczące realizowanych projektów infrastrukturalnych, w tym informacje dotyczące realizacji gazociągów Polska-Słowacja (GIPS) oraz Polska-Litwa (GIPL). Z uzyskanych od Dyrektora Biura

³⁶<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001263&SessionID=D85B2600376A1BFFA8168CC81E8E14A22507ED1A>,
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20190001264&SessionID=D85B2600376A1BFFA8168CC81E8E14A22507ED1A>.

Pełnomocnika wyjaśnić³⁷ wynika, że analiza miesięcznych raportów polega na monitorowaniu postępów prac, analizie przyczyn niewykonania zaplanowanych zadań, przeglądzie aktualnego harmonogramu, ryzyk i problemów. Na podstawie raportów przekazanych przez spółkę, Biuro Pełnomocnika w drugiej połowie danego miesiąca sporządza zbiorczą analizę.

Zbiorcza analiza nie zawiera informacji dotyczących projektu Baltic Pipe. W przypadku tego projektu do 15. dnia każdego miesiąca GAZ-SYSTEM przesyła odrębny, szczegółowy skonsolidowany raport miesięczny za miesiąc poprzedzający sporządzenie raportu, który następnie poddawany jest analizie Biura Pełnomocnika. Elementem monitoringu projektu Baltic Pipe są również prace Międzyresortowego Zespołu. Ponadto w trybie roboczym GAZ-SYSTEM udostępnia Pełnomocnikowi również raporty tygodniowe dotyczące stanu realizacji projektu Baltic Pipe.

Pełnomocnik podejmował działania mające na celu zapewnienie terminowej realizacji inwestycji wobec otrzymanych sygnałów o zagrożeniach dla realizacji harmonogramu. Działania te polegały m.in. na organizacji spotkań z przedstawicielami GAZ-SYSTEM³⁸ i wykonawcy, a także organizacji spotkań z przedstawicielami dyplomacji Królestwa Danii w związku z powzięciem informacji o cofnięciu przez duńską Komisję Odwoławczą ds. Środowiska i Żywności pozwolenia na budowę gazociągu Baltic Pipe na lądzie w Danii. W ramach sprawowanego nadzoru Pełnomocnik dokonywał również wizytacji placu budowy³⁹, zarówno w polskiej, jak i leżącej poza granicami kraju części inwestycji⁴⁰. Pełnomocnik nie zatwierdzał ani nie opiniował harmonogramów projektów innych niż Rozbudowa Terminalu LNG w Świnoujściu, gdyż, jak wskazano w wyjaśnieniach⁴¹, znajduje się to poza jego ustawowymi kompetencjami.

(akta kontroli str. 5-7, 18, 27, 28-30, 35-36, 42-219, 259-297)

4. Wsparcie przez Międzyresortowy Zespół ds. SIE działań dotyczących projektu Baltic Pipe, projektu rozbudowy Terminalu LNG oraz innych projektów inwestycyjnych ujętych w ustawie o terminalu LNG, koniecznych do ich ukończenia w zaplanowanych terminach

Pełnomocnik sprawuje od 15 listopada 2017 r. funkcję przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu do spraw kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej⁴², powołanego przez Prezesa Rady Ministrów.

W skład Zespołu wchodzi m.in. minister właściwy do spraw energii albo wyznaczony przez niego sekretarz stanu albo podsekretarz stanu, inni wskazani ministrowie, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska i wskazani dyrektorzy regionalni, wskazani wojewodowie oraz Dyrektor Biura Obsługi Pełnomocnika Rządu ds. SIE w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

³⁷ Wyjaśnienia jak wyżej.

³⁸ M.in. wobec przekazania w dniu 31 maja 2021 r. przez GAZ-SYSTEM w trybie roboczym informacji o wystąpieniu opóźnień w projektach Tłocznia Gazu Goleniów oraz Tłocznia Gazu Gustorzyn we wprowadzaniu zmian do dokumentacji projektowej z zakresu branży elektrycznej przez Wykonawcę Nadzoru Autorskiego – spotkanie w dniu 8 czerwca 2021 r.

³⁹ W ramach nadzoru nad budową gazociągu Polska-Słowacja w dniu 3 sierpnia 2021 r. Pełnomocnik odbył wizytę na placu budowy, w czasie której doszło do połączenia polskiej i słowackiej części gazociągu, a także odbył spotkanie z Karolem Galekiem – sekretarzem stanu w słowackim Ministerstwie Gospodarki.

⁴⁰ W dniach 15-16 czerwca 2021 r. Pełnomocnik odbył wizytę na Litwie, której jednym z elementów były rozmowy dotyczące stanu projektu GIPL.

⁴¹ Wyjaśnienia Dyrektora Biura Pełnomocnika z dnia 7 lipca 2021 r., znak IK:1779908.

⁴² Dalej: Zespół. Ta nazwa Zespołu obowiązuje od 19 maja 2020 r. po rozszerzeniu zakresu działania Zespołu o projekt budowy pływającego terminalu LNG w Zatoce Gdańskiej oraz projekt budowy rurociągu ropy naftowej Gdańsk – Płock. Początkowo Zespół nosił nazwę Międzyresortowy Zespół do spraw projektu Baltic Pipe, a od 1 grudnia 2018 r. nazwę Międzyresortowy Zespół do spraw projektów Baltic Pipe oraz rozbudowy Terminalu LNG w Świnoujściu. Zespół jest organem pomocniczym Rady Ministrów.

Pełnomocnik jako Przewodniczący Zespołu zwoływał posiedzenia i przewodniczył obradom Zespołu. W przypadku jego nieobecności zadania przewodniczącego wykonywał Dyrektor Biura Pełnomocnika.

Pełnomocnik, jako Przewodniczący Zespołu, zapewniał udzielanie przez Zespół wsparcia organów administracji rządowej oraz jednostek organizacyjnych im podległych lub przez nie nadzorowanych w podejmowaniu działań dotyczących realizacji projektu Baltic Pipe, rozbudowy Terminalu LNG oraz budowy gazociągów międzysystemowych⁴³, w szczególności przez:

- 1) koordynowanie i monitorowanie działań tych organów i jednostek w zakresie:
 - a) procesu wydawania rozstrzygnięć administracyjnych,
 - b) procesu zawierania oraz wykonywania umów niezbędnych przy przygotowaniu i realizacji kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej,
 - c) współpracy z organami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami uczestniczącymi w realizacji kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej,
 - d) opracowywania przez nie stanowisk,
 - e) współpracy z organami innych państw w procesie decyzyjnym dotyczącym kluczowych inwestycji w zakresie strategicznej infrastruktury energetycznej;
- 2) sugerowanie działań wymagających wsparcia dyplomatycznego;
- 3) zapewnianie szybkiego i pełnego przepływu niezbędnych informacji;
- 4) wypracowywanie jednolitych praktyk dotyczących rozpatrywania spraw przez organy mające różną właściwość miejscową.

Do czasu zakończenia niniejszej kontroli odbyło się dziewięć spotkań Zespołu: 26 listopada 2017 r., 8 stycznia 2018 r., 19 czerwca 2018 r., 6 grudnia 2018 r., 30 maja 2019 r., 3 września 2019 r., 16 grudnia 2019 r., 21 grudnia 2020 r. oraz 4 sierpnia 2021 r. Posiedzenia Międzyresortowego Zespołu, poza przedostatnim⁴⁴, były opatrzone klauzulą tajności *zastrzeżone*.

Terminy posiedzeń Międzyresortowego Zespołu oraz ich tematyka były wyznaczone przez Pełnomocnika, z uwzględnieniem etapu procedowania poszczególnych projektów oraz sugestii inwestorów. Przykładem szerszego wsparcia udzielonego projektowi Baltic Pipe w ramach funkcjonowania Międzyresortowego Zespołu, które miało charakter jawny⁴⁵, jest działalność Grupy Roboczej ds. Konwencji z Espoo, która została powołana przez Pełnomocnika w dniu 9 stycznia 2018 r. na podstawie § 8 ust. 1 i 2 *zarządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw projektu Baltic Pipe*. Celem Grupy było usprawnienie przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania projektu Baltic Pipe na środowisko zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (tzw. konwencja z Espoo). W pracach Grupy uczestniczyli przedstawiciele Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, Generalnego Inspektora Ochrony Środowiska, ministra właściwego do spraw energii, ministra właściwego do spraw zagranicznych, Biura Pełnomocnika i GAZ-SYSTEM, a także jednorazowo – Ministra Obrony Narodowej. Grupa spotkała się trzykrotnie (25 stycznia, 27 kwietnia oraz 13 grudnia 2018 r.).

⁴³ Od momentu powołania w dniu 15 listopada 2017 r. do 19 kwietnia 2020 r. w celu zapewnienia pełnej funkcjonalności projektu Baltic Pipe do zadań Zespołu należało również udzielanie wsparcia w działaniach dotyczących pozostałych inwestycji, o których mowa w *ustawie o terminalu LNG*.

⁴⁴ Posiedzenie w dniu 21.12.2020 r. nie było objęte klauzulą tajności ze względu na formę zdalną procedowania (wymuszoną restrykcjami pandemicznymi). Natomiast sam protokół, jako materiał zawierający informacje zebrane i przetworzone, zgodnie z decyzją Pełnomocnika opatrzony został klauzulą "zastrzeżone".

⁴⁵ Ze względu na niejawną charakter posiedzeń Zespołu, w formie jawnej możliwe jest przedstawienie działań Zespołu jedynie w ograniczonym zakresie.

Przewodniczący Zespołu terminowo przedstawiał Radzie Ministrów coroczne sprawozdanie z działalności Zespołu, tj. do dnia 15 marca każdego roku kalendarzowego za rok poprzedni, przy czym pierwsze sprawozdanie z działalności Zespołu za okres od dnia powołania Zespołu do dnia 31 grudnia 2017 r. przekazano wraz ze sprawozdaniem za rok 2018 do dnia 15 marca 2019 r.

(akta kontroli str. 5-7, 18-19, 27, 110-150, 220-258, 298-305)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania uwag i wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 *ustawy o NIK*, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 24 września 2021 r.

Kontrolerzy
/-/ Robert Sasin
Główny specjalista kp.

/-/ Rafał Szymański
Główny specjalista kp.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji
p.o. Dyrektora Maciej Maciejewski
z up.: p.o. Wicedyrektora
/-/ Michał Wilkowicz